

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

Магістерська кваліфікаційна робота на тему:

**«УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ
КП «ВІННИЦЬКЕ ШЛЯХОВЕ УПРАВЛІННЯ»)»**

Виконав: студент 2 курсу, групи МБАЗ-20мз
спеціальності 073 «Менеджмент»

Нех І.А.

Керівник: д.е.н., професор каф. ПЛМ

Мороз О. О.

« ____ » _____ 2022 р.

Рецензент:

« ____ » _____ 2022 р.

Допущено до захисту

Завідувач кафедри ПЛМ _____

« ____ » _____ 202_ р.

Вінниця ВНТУ 2022

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту
Рівень вищої освіти - другий (магістерський)
Галузь знань – Управління та адміністрування
Спеціальність – 073 «Менеджмент»
Освітньо - професійна програма – «Менеджмент і бізнес-адміністрування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри ПЛІМ
д.е.н., професор Мороз О. О.

« » 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Неху Івану Анатолійовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ КП «ВІННИЦЬКЕ ШЛЯХОВЕ УПРАВЛІННЯ»)

керівник роботи Мороз Олена Омелянівна, д.е.н., професор,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ВНТУ від «24» 03 2022 року № 65.

2. Термін подання студентом роботи: 7.06.22

3. Вихідні дані до роботи: Підручники, посібники, які містять теоретичні відомості по темі роботи, періодичні видання, статистичні дані.

4. Зміст текстової частини (перелік питань, які потрібно розробити):

1. Теоретичні та методологічні основи управління власним капіталом підприємства

2. Оцінка політики управління власним капіталом кп «Вінницьке шляхове управління»

3. Пропозиції щодо підвищення ефективності управління власним капіталом кп «Вінницьке шляхове управління»

5. Перелік ілюстративного матеріалу: Рисунок 1.1 – Послідовність управління власним капіталом на підприємстві, Рисунок 1.2. - Механізми управління формуванням власних фінансових ресурсів підприємства, Рисунок 1.3. – Особливості оцінки вартості власного капіталу підприємства, Рисунок 2.1. – Роботи, які виконує КП «Вінницьке шляхове управління», Таблиця 2.4 - Матриця SWOT-аналізу КП «Вінницьке шляхове управління», Таблиця 2.5 - Основні показники фінансово-господарської діяльності КП «Вінницьке шляхове управління», Таблиця 2.6 - Динаміка власних і позикових ресурсів КП «Вінницьке шляхове управління», Таблиця 2.7 - Коефіцієнт концентрації власного капіталу КП «Вінницьке шляхове управління» і його динаміка.

(зворотна сторона)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1. Спеціальна частина	професор каф. ПЛМ Мороз О.О.		

7. Дата видачі завдання «24 » березня 2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Формування та затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи (МКР)	Лютий	
2	Виконання спеціальної частини МКР. Перший рубіжний контроль виконання МКР (1-й розділ МКР)	Березень	
3	Виконання спеціальної частини МКР. Другий рубіжний контроль виконання МКР (2-й розділ МКР)	Квітень	
4	Виконання спеціальної частини МКР. Третій рубіжний контроль виконання МКР (3-й розділ МКР)	Травень	
5	Нормоконтроль. Попередній захист МКР	7-10 червня	
6	Рецензування МКР	10-14 червня	
7	Захист МКР	15-24 червня	

Студент

Нех І.А.

(підпис)

Керівник роботи

Мороз О. О.

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Нех І.А. Магістерська кваліфікаційна робота на тему: «Управління власним капіталом підприємства (на прикладі КП «Вінницьке шляхове управління»)».

В першому розділі розглянуті теоретичні аспекти управління власним капіталом підприємства.

У другому розділі проведено аналіз основних показників діяльності підприємства та його власного капіталу.

Третій розділ присвячено розробці заходів для покращення управління власним капіталом підприємства.

Ключові слова: капітал, власний капітал, джерела формування капіталу, резервний капітал, неоплачений капітал, нерозподілений капітал.

ANNOTATION

Neh I. A. Master's qualification work on the topic: «Management of equity of the enterprise (on the example of KP «Vinnytsia Road Management»)».

The first section considers the theoretical aspects of equity management.

The second section analyzes the main indicators of the enterprise and its equity.

The third section is devoted to the development of measures to improve the management of equity.

Key words: capital, equity, sources of capital formation, reserve capital, unpaid capital, undistributed capital.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1 Власний капітал підприємства: сутність, структура та джерела формування	7
1.2 Методологія управління власним капіталом підприємства	12
1.3 Методи оцінки вартості власного капіталу підприємства	15
2 ОЦІНКА ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ КП «ВІННИЦЬКЕ ШЛЯХОВЕ УПРАВЛІННЯ»	19
2.1 Загальна характеристика КП «Вінницьке шляхове управління»	19
2.2 Аналіз основних показників фінансової діяльності КП «Вінницьке шляхове управління»	25
2.3 Аналіз політики управління власним капіталом КП «Вінницьке шляхове управління»	30
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ КП «ВІННИЦЬКЕ ШЛЯХОВЕ УПРАВЛІННЯ»	36
3.1 Розрахунок оптимальної структури капіталу КП «Вінницьке шляхове управління»	36
3.2 Напрямки поповнення власного капіталу КП «Вінницьке шляхове управління»	39
3.3 Внутрішній аудит як засіб удосконалення системи управління на КП «Вінницьке шляхове управління»	43
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ	50
ДОДАТОК А Фінансова звітність КП «Вінницьке шляхове	54

управління»

ДОДАТОК Б. Протокол перевірки кваліфікаційної роботи

64

ВСТУП

У ринковій економіці фінансова стійкість фірми, яка залежить від фінансового стану, є одним із найважливіших чинників життя фірми та розвитку підприємницької діяльності. Позитивний фінансовий стан визначає конкурентоспроможність фірми на ринку. Це також допомагає у співпраці з кредиторами у фінансовому аспекті. Фінансовий стан свідчить про здатність організації фінансувати діяльність своїми коштами, а також раціонально розпоряджатися ними у відносинах з іншими особами. Тому метою будь-якої фірми є збереження стабільного фінансового стану та досягнення прибутку. При цьому одним з найважливіших факторів для розвитку компанії є формування та збільшення власного капіталу.

Однією із найважливіших проблем, з якою стикаються вітчизняні підприємства, є недостатня ефективність організації управління власним капіталом. З огляду на те, що власний капітал - найважливіший чинник економічного зростання, організацію управління власним капіталом підприємства необхідно трактувати як основну ланку усього комплексу заходів, спрямованих на його забезпечення.

Власний капітал як об'єкт управління та аналізу розглядали багато науковців: І. О. Бланк висвітлює теоретичні основи управління капіталом, суть, ціль і функції цього управління, основні системи його забезпечення та методичний інструментарій; Є. В. Мних, А. Д. Бутко, О. Ю. Большакова, Г. О. Кравченко, Г. І. Никонович розглядають питання формування і використання економічної інформації в оперативному, ретроспективному і перспективному аналізі капіталу; Л. М. Малярець, Н. М. Пономаренко побудували модель формування оптимальної структури власного капіталу підприємства з урахуванням стадій його життєдіяльності; П. А. Лайко запропонував методику визначення ціни власного капіталу для оцінки ефективності управління ним.

Метою дипломної роботи є обґрунтування заходів підвищення ефективності управління власним капіталом підприємства.

Відповідно до мети дипломної роботи можна визначити основні завдання:

- дослідити економічну сутність, складові та джерела формування власного капіталу підприємства;
- вивчити методи і механізми управління власним капіталом підприємства;
- проаналізувати застосовувані в сучасній теорії і практиці методи оцінки вартості власного капіталу підприємства;
- проаналізувати результати діяльності КП «Вінницьке шляхове управління» за 2018-2020 рр. та зробити оцінку основних економічних і фінансових показників;
- визначити тип політики формування та використання власного капіталу підприємства;
- дослідити організаційну структуру управління КП «Вінницьке шляхове управління» і виявити позитивні і негативні аспекти в системі управління,
- розробити пропозиції щодо підвищення ефективності управління власним капіталом КП «Вінницьке шляхове управління».

Об'єктом дослідження є процес управління власним капіталом КП «Вінницьке шляхове управління». Предметом дослідження є механізм та методи ефективного управління власним капіталом КП «Вінницьке шляхове управління».

При виконанні дипломної роботи застосовані статистичні методи, факторний аналіз, математичне моделювання.

Інформаційною базою досліджень є сучасні літературні джерела з теми дослідження, наукові публікації провідних вітчизняних та зарубіжних економістів, законодавчі та нормативні акти, дані фінансової звітності досліджуваного підприємства та оперативні дані про діяльність підприємства.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Власний капітал підприємства: сутність, структура та джерела формування

В структурі капіталу підприємства власний капітал відіграє чи не головну роль на етапі створення і розвитку підприємства, є важливою економічною базою забезпечення його господарської діяльності. Він являється першим основним джерелом фінансування діяльності підприємства, джерелом погашення збитків, фактором оцінки фінансового стану підприємства, оскільки він вказує, з однієї сторони, на ступінь фінансової самостійності підприємства, а з іншої – на ступінь кредитоспроможності підприємства.

Аналіз різних думок авторів щодо поняття власного капіталу підприємства свідчить, що сучасна теорія і практика фінансового менеджменту не має його загальноприйнятого визначення, що і зумовило актуальність обраної теми. В таблиці 1.1 подано підходи до тлумачення поняття власного капіталу підприємства.

Власний капітал відповідно до положень П(С)БО 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності” та П(С)БО 2 „Баланс”, що діяли до 2013 року, становить частину в активах підприємства, яка залишається після вирахування його зобов’язань [2; 3]. Варто відмітити, що таке пояснення використовується не тільки в бухгалтерському обліку, а й також є поширеним серед багатьох авторів. Такий підхід до поняття власного капіталу має Бутинець Ф.Ф. [4]. Але дане визначення не може повністю охарактеризувати цю категорію, тому що стосується лише суто кількісних параметрів його величини і не розкриває його економічну сутність.

Таблиця 1.1 - Підходи до тлумачення поняття власного капіталу підприємства

Автор	Тлумачення поняття власного капіталу підприємства
НП(С)БО 1	частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань
Новашин Т.С., Карпунін В.І., Волнін В.А	загальна вартість засобів організації, що належать їй на правах власності і використовуються для формування певної частини активів [6, с. 124].
Загородній А.Г. і Партин Г.О.	сукупність економічних відносин, що дозволяють включити в господарський оборот фінансові ресурси, які належать або власникам, або самому господарюючому суб'єкту [7, с. 61]
Воробйов Ю.М.	це вартість майна, вкладеного (інвестованого) власником у підприємство» [8, с. 36].
Філімоненков О.С.	власні джерела фінансування підприємства, які без визначення строку повернення внесені його засновниками або залишені ними на підприємстві із суми чистого прибутку [9, с. 205].
В.В. Ковальов	аналог довгострокової заборгованості підприємства перед своїми власниками [10, с. 546].
Вівчар О.І. та Саварин В.М.	визначається вартістю майна суб'єкта господарювання, тобто чистими активами (різниця між вартістю майна і позиковим капіталом) і складається зі статутного, додаткового й резервного капіталу, нерозподіленого прибутку та цільових (спеціальних) фондів [11, с. 147].

Капітал – це широкий термін, який може описати будь-яку річ, яка надає цінність або вигоду її власнику, наприклад, фабрику та її обладнання, інтелектуальну власність, як-от патенти, або фінансові активи бізнесу чи окремої особи. Хоча самі гроші можна тлумачити як капітал, капітал частіше

асоціюється з готівкою, яка використовується для виробничих або інвестиційних цілей.

Загалом, капітал є критичним компонентом щоденного ведення бізнесу та фінансування його майбутнього зростання. Бізнес-капітал може бути отриманий від операцій бізнесу або залучений за рахунок боргового або акціонерного фінансування. Під час складання бюджету підприємства всіх видів зазвичай зосереджуються на трьох типах капіталу: оборотному капіталі, власному капіталі та борговому капіталі. Бізнес-структури у фінансовій галузі визначають торговий капітал як четвертий компонент.

Найбільш вдалим, на нашу думку, є підхід професора І. Бланка, який під власним капіталом розуміє загальну суму засобів, які належать підприємству на правах власності, та використовується ним для формування активів [12, с. 504].

З точки зору економістів, капітал є ключовим для функціонування будь-якої одиниці, будь то сім'я, малий бізнес, велика корпорація чи ціла економіка.

Основні активи можна знайти в поточній або довгостроковій частині балансу. Ці активи можуть включати грошові кошти, їх еквіваленти та ринкові цінні папери, а також виробниче обладнання, виробничі потужності та складські приміщення.

У широкому сенсі капітал може бути вимірником багатства та ресурсом для збільшення багатства. Фізичні особи тримають капітал і капітальні активи як частину своєї чистої вартості. Компанії мають структуру капіталу, яка визначає поєднання позикового капіталу, власного капіталу та оборотного капіталу для щоденних витрат, які вони використовують.

Капітал, як правило, - це готівка або ліквідні активи, які зберігаються або отримуються для здійснення витрат. У ширшому сенсі цей термін можна розширити, включивши в нього всі активи компанії, які мають грошову вартість, наприклад її обладнання, нерухомість та інвентар. Але коли справа доходить до бюджету, капітал — це грошовий потік.

Загалом, капітал може бути показником багатства, а також ресурсом, який забезпечує збільшення багатства за рахунок прямих інвестицій або інвестицій у капітальний проект. Фізичні особи тримають капітал і капітальні активи як частину своєї чистої вартості. Компанії мають структуру капіталу, яка включає позиковий капітал, власний капітал та оборотний капітал для щоденних витрат.

Те, як окремі особи та компанії фінансують свій оборотний капітал та інвестують отриманий капітал, має вирішальне значення для їх процвітання.

Більшість підприємств розрізняють оборотний капітал, власний капітал і борговий капітал, хоча вони перекриваються:

- оборотний капітал - це гроші, необхідні для забезпечення повсякденної діяльності підприємства та своєчасного сплати його зобов'язань.

- акціонерний капітал залучається шляхом випуску акцій компанії, публічно або приватно, і використовується для фінансування розширення бізнесу.

- позиковий капітал - це позикові гроші. У балансі сума позики відображається як капітальний актив, а сума заборгованості відображається як зобов'язання [5].

Традиційні позиції формування власного капіталу та його оптимізації знаходять місце в бухгалтерському обліку, а також у спеціальній економічній літературі. Одна, при вивченні різних підходів до визначення кінцевого результату фінансово-господарської діяльності фірми таке тлумачення викликає серйозні заперечення.

Початковим етапом управління формуванням капіталу підприємства є визначення потреби в необхідному обсязі. Оптимізація загальної вимоги до капіталу підприємства досягається різними методами, які в кінцевому підсумку досягають позитивного результату діяльності фірми.

В табл. 1.2 відображено структуру статей в Балансі за розділом I «Власний капітал».

Таблиця 1.2 - Структура статей в Балансі за розділом I «Власний капітал»

Код рахунка	Назва статті	Код рядка
40	Зареєстрований капітал – це юридично оформлена, офіційно об’явлена і належним чином зареєстрована частина внесків власників до капіталу підприємства.	1400
41	Капітал у дооцінках – стаття, на якій відображається інформація про дооцінку (уцінку) необоротних активів і фінансових інструментів	1405
42	Додатковий капітал - емісійний дохід, вартість безкоштовно отриманих необоротних активів, сума капіталу, який вкладено засновниками понад статутний капітал, накопичені курсові різниці	1410
43	Резервний капітал - капітал, який буде використовуватися на покриття збитків від господарської діяльності, на збільшення статутного капіталу, на покриття різниці між номінальною і продажною вартістю акцій та ін.	1415
44	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) - частина чистого прибутку, яка залишається у розпорядженні підприємства після виплати доходів власникам, формування резервного капіталу, поповнення зареєстрованого капіталу та використання на інші потреби.	1420
46	Неоплачений капітал - сума заборгованості власників (учасників) за внесками до зареєстрованого капіталу	1425
45	Вилучений капітал - викуплені у власників акції власної емісії або їх частки з метою їх подальшого перепродажу або анулювання.	1430

Поділ власного капіталу підприємства на складові залежить від організаційної форми фірми. Цей процес визначається нормами законодавства, якими встановлено організаційні форми підприємств, та вимогами щодо порядку формування та руху власного капіталу підприємств [22, с. 498].

Як джерело утворення фінансових ресурсів, власний капітал, на відміну від інших джерел, характеризується:

1. Простотою залучення, оскільки рішення, пов'язане із збільшенням власного капіталу, ухвалюється власниками і менеджерами підприємства без необхідної згоди інших господарюючих суб'єктів.

2. Вищою здатністю генерувати прибуток порівняно із позиченими фінансовими ресурсами, так як при його використанні не треба платити позиковий процент.

3. Здатністю забезпечувати фінансову стійкість підприємства, його платоспроможність, і, як наслідок, - зниження ризику банкрутства.

4. Обмеженістю обсягу залучення, а відповідно - і можливістю розширення діяльності.

5. Імовірно високою вартістю залучення.

6. При відмові від використання сторонніх джерел втратою ефекту фінансового важеля (можливості приросту коефіцієнта рентабельності власного капіталу за рахунок залучення позиченого) [23, с. 180].

Таким чином, процес формування власного капіталу характеризується рядом особливостей як з фінансового, так і з правового погляду, що впливає на управлінський аспект фінансових рішень на підприємстві. Проблеми фінансового менеджменту щодо впливу неоплаченого та вилученого капіталу потребують подальшої розробки як у теорії, так і в практиці.

1.2 Методологія управління власним капіталом підприємства

Управління власним капіталом пов'язано не тільки з його формуванням і забезпеченням ефективного використання вже накопиченої його частини, і з наявністю відповідної методики. Як правило, при розгляді питань в області управління власним капіталом вивчаються методики розрахунку різних коефіцієнтів і показників, етапи управління капіталом підприємства, побудова діаграм і т.п. Але крім методики необхідно приділяти увагу взаємодії

фахівців фінансової сфери між собою й з фахівцями суміжних напрямків (наприклад, економічні, виробничі, постачальницькі, збутові підрозділи). (рис. 1.1) [12, с. 410].

На практиці, щоб ефективно управляти власним капіталом, підприємство повинна вирішити наступні проблеми:

- ефективність використовуваної методології;
- підбір і організація персоналу, що реалізує дану методологію;
- забезпечення комплексного підходу для обліку й аналізу всіх факторів (об'єднання всіх фінансових систем, що впливають на прийняття рішень);
- ліквідація обмежень операційних систем;
- прийняття своєчасних ефективних фінансових рішень.

Рисунок 1.1 – Послідовність управління власним капіталом на підприємстві

Подолання зазначених проблем вчасно й у повному обсязі не тільки важливий, але й складний процес: при використанні невірної методології можливий і негативний результат; при адекватній методології фахівці, неефективно взаємодіючи й не приймаючи "правильних" рішень у стислий термін, також не дозволяють досягти підприємства очікуваного результату. Якщо ефективний взаємозв'язок фінансових служб налагоджений, але немає консолідованого обліку й аналізу, то дані розрізнені й не порівнянні, а при наявності загального аналітичного поля неефективні операційні системи можуть звести весь результат до нуля, тому що управлінські рішення приймаються без застосування інтегрованих фінансових систем [25, с. 73].

Процес побудови системи управління власним капіталом можна представити у вигляді наступних етапів [27, с. 258]:

- вивчення й аналіз фактичної організаційної структури;
- вивчення й аналіз стратегії;
- вивчення й аналіз фактичної системи фінансового управління (аналіз посадових інструкцій, аналіз структури фінансового документообігу, оцінка відповідності кваліфікації фахівців займаної посади, аналіз рівня автоматизації фінансових процесів);
- корегування посадових обов'язків;
- розробка рекомендацій для вдосконалення поточної й фінансової діяльності;
- забезпечення інформаційної бази для прийняття обґрунтованих і своєчасних рішень.

Важливим питанням управління, зокрема власним капіталом на фірмі, є питання пошуку оптимальної структури капіталу. При цьому структура капіталу тлумачиться в економічній та фінансовій теорії як співвідношення власних і позикових коштів, за якої досягається найбільша вартість ринкова підприємства [7].

Глуценко В.В. та Кравець А.В. пропонують включати процес пошуку оптимальної структури капіталу у підсистему управління його формуванням [30, с. 50], проте процес визначення оптимальної структури капіталу повинен відбуватися на перших кроках його створення (збільшення чи зменшення), а оскільки вибір раціональної частки власних та позикових коштів залежить від багатьох зовнішніх та внутрішніх чинників, то аналіз оптимальності повинен проводитися періодично. А отже, формування методики визначення оптимальної структури капіталу є відокремленим процесом та однією із складових ефективного управління власним капіталом.

Завдання визначення ринкової вартості фірми, ефективності її фінансово-господарської діяльності та формування оптимальної структури капіталу зазвичай мають місце лише на великих підприємствах.

Відповідно до концепції збереження власного капіталу таке управління має місце у разі, коли підприємство знаходиться у кризовому стані.

1.3 Методи оцінки вартості власного капіталу підприємства

Основною метою оцінки власного капіталу є оцінка вартості фірми. Ключове припущення будь-якої техніки фундаментальної вартості полягає в тому, що вартість цінних паперів (у даному випадку акції або акції) залежить від основ бізнесу фірми.

Існує ряд різних методів оцінки компанії, одним із основних є порівняльний підхід. Перш ніж дослідити, що передбачає цей метод оцінки, порівняємо його з іншими методами оцінки [2].

Існує багато моделей оцінки власного капіталу, включаючи дисконтований грошовий потік (DCF), порівняльний підхід, прецедентний підхід, підхід на основі активів і підхід балансової вартості.

Первинний порівняльний підхід є найбільш поширеним і розглядає ринкові порівняння для фірми та її конкурентів.

Порівняльна модель — це підхід до оцінки, який аналізує фінансові результати різних компаній, щоб визначити, які з них можуть бути завищеними чи заниженими [5].

Модель порівняння часто використовує ціну до прибутку, грошовий потік ціни або інші показники, які порівнюють вартості власного капіталу з фінансовими показниками.

Порівняльний підхід подібний, але відрізняється від прецедентного підходу, який спирається на історичні продажі подібних компаній для отримання цінностей [6].

Існує ряд різних способів проведення оцінки власного капіталу. Найпопулярніші методи включають, але не обмежуються ними:

- порівняльний підхід. Вартість власного капіталу компанії повинна мати певну схожість з іншими акціями подібних фірм. Це тягне за собою порівняння власного капіталу компанії з конкурентами або іншими фірмами в тому ж секторі.

- дисконтований грошовий потік. Вартість власного капіталу компанії визначається прогнозами майбутніх грошових потоків з використанням чистої поточної вартості. Цей підхід є найбільш корисним, якщо компанія має надійні дані для підтримки майбутніх операційних прогнозів .

- прецедентні операції. Власний капітал компанії залежить від історичних цін на завершені операції за участю подібних компаній. Цей підхід актуальний, лише якщо подібні підприємства нещодавно були оцінені та/або продані.

- оцінка на основі активів. Вартість власного капіталу компанії визначається на основі справедливої ринкової вартості чистих активів, що належать компанії. Цей метод найчастіше використовується для підприємств з безперервною діяльністю, оскільки цей підхід акцентує увагу на непогашених зобов'язаннях, що визначають вартість чистих активів.

- підхід балансової вартості . Вартість власного капіталу компанії визначається на основі її попередньої вартості придбання. Цей метод

актуальний лише для компаній з мінімальним зростанням, які, можливо, нещодавно були створені [3].

Одним з найбільш популярних підходів до оцінки власного капіталу є порівняльний підхід. Ця стратегія оцінює подібні компанії та порівнює відповідні показники оцінки. Порівняльний підхід часто є однією з найпростіших оцінок для виконання, якщо компанія оцінюється як порівнювальна компанія.

Порівнянню оцінку можна просто визначити, порівнявши фірму з її ключовими конкурентами або, принаймні, з тими конкурентами, які керують подібним бізнесом. Розбіжності у вартості між подібними фірмами можуть створити можливість. Це означає, що акціонерний капітал недооцінений і його можна купити та утримувати, поки вартість не зросте. Може мати місце і протилежна ситуація, коли виникне можливість здешевити акції або позиціонувати свій портфель, щоб отримати прибуток від зниження їх ціни.

Інший підхід до оцінки, який називається прецедентним, розглядає ринкові операції, коли аналогічні фірми або принаймні подібні підрозділи були викуплені. Ці компанії можуть бути придбані іншими конкурентами, приватними акціонерними компаніями або іншими групами великих інвесторів із грошима.

Основна відмінність прецедентного підходу від порівняльного підходу полягає в характері бізнесу, з яким порівнюється. Прецедентний підхід спирається на попередні продажі. Між тим, порівняльний підхід спирається на операційну інформацію та фінансові результати. У той час як прецедентний підхід зосереджується на схожих продажах, порівняльний підхід зосереджується на подібних операціях.

Варто також зазначити, що різні підходи до оцінки можуть давати різні висновки. Наприклад, підхід дисконтованих грошових потоків розглядає виключно компанію, яка оцінюється, і ігнорує ринкові фактори або дані конкурентів. З іншого боку, фондовий ринок іноді може стати переоціненим, що зробить порівняльний підхід менш значущим, особливо якщо ціни

завищені. З цієї причини використання сукупності різних підходів часто дає найкращі результати.

Для покращення фінансово-господарської діяльності будь-якого підприємства, треба розробляти механізми управління формуванням власних фінансових ресурсів (рис. 1.2).

Рисунок 1.2 - Механізми управління формуванням власних фінансових ресурсів підприємства

Таким чином, власний капітал повинен розглядатись керівництвом підприємства у поєднанні з позиковим капіталом, тому політика управління ним залежить від аспектів формування та використання усіх джерел фінансування майна фірми.

2 ОЦІНКА ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ КП «ВІННИЦЬКЕ ШЛЯХОВЕ УПРАВЛІННЯ»

2.1 Загальна характеристика КП «Вінницьке шляхове управління»

Комунальне підприємство «Вінницьке шляхове управління» являє собою підприємство, яке спеціалізується на належному санітарному технічному обслуговуванні вулиць міста Вінниця та інших об'єктів благоустрою. Підприємство відноситься до комунальної форми власності територіальної громади міста Вінниці відповідно до рішення Вінницької міської ради № 173 від 30 травня 1991 року.

Підприємство є правонаступником «Вінницького міського підприємства по ремонту і утримання автомобільних шляхів і споруд на них». Воно здійснює свою діяльність відповідно до Господарського та Цивільного кодексів України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», також відповідає рішенням міської ради та виконавчого комітету, керується розпорядженнями міського голови та іншими чинними нормативно-правовими актами України та Статутом.

Підприємство було створено територіальною громадою міста Вінниці відповідно в особі Вінницької міської ради. Зазначена територіальна громада міста є власником підприємства. Управління комунальним підприємством здійснює Департамент комунального господарства та благоустрою Вінницької міської ради.

Підприємство розташоване за адресою: 21001, м. Вінниця вул. Гліба Успенського, 6.

Комунальне підприємство «Вінницьке шляхове управління» здійснює діяльність з метою досягнення такої цілі, як виконання вимог законодавства в Україні у напрямку забезпечення санітарно-технічного стану вулиць міста та інших об'єктів благоустрою. Підприємство виконує ряд робіт, попередньо погоджуючи їх із замовником (рис. 2.1).

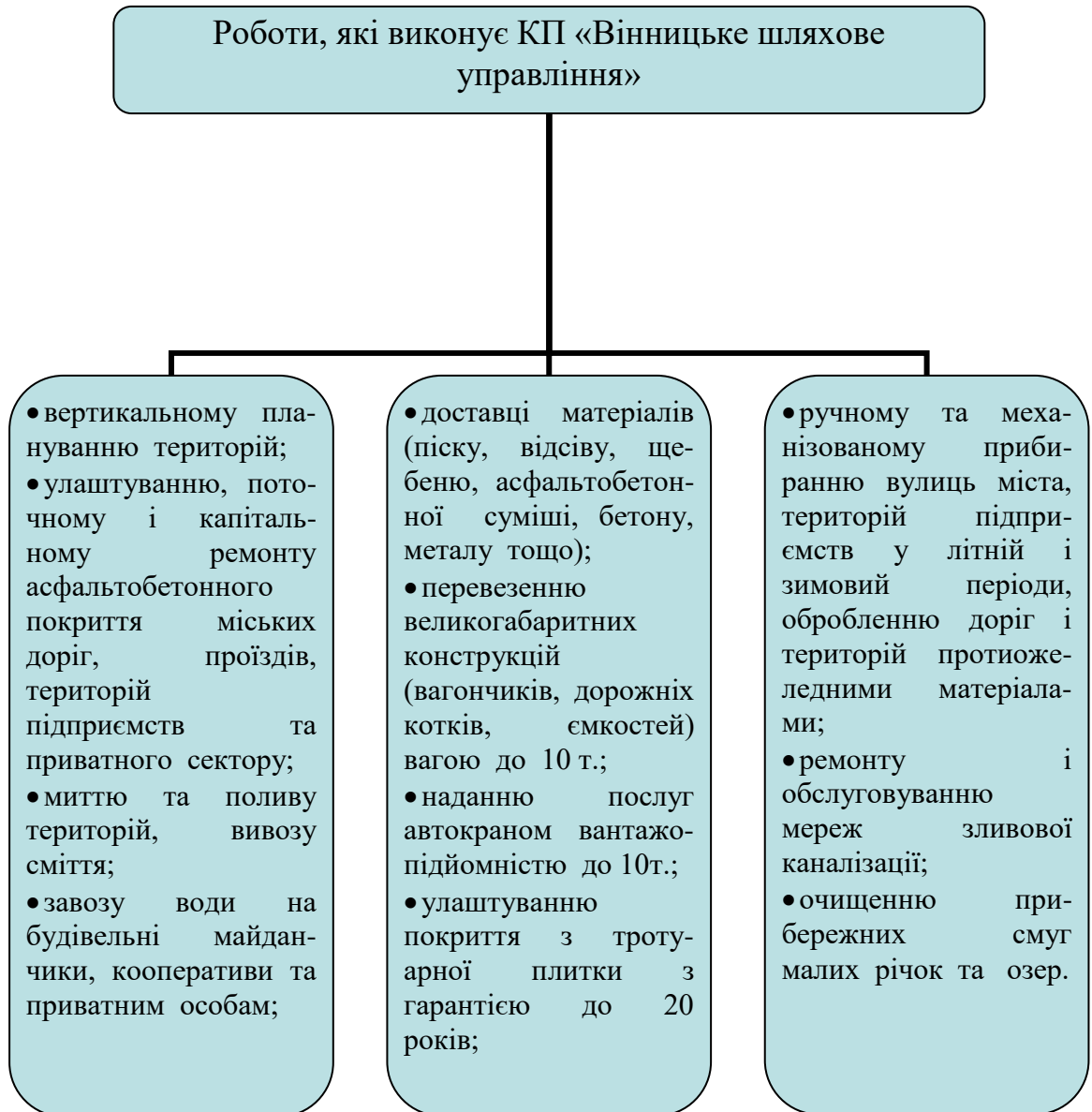

Рисунок 2.1. – Роботи, які виконує КП «Вінницьке шляхове управління»

В таблиці 2.1 наведена структура КП «Вінницьке шляхове управління». Вона представлена керівним складом, відділом головного механіка, дільницею по прибиранню території, дільницею по ремонту міських шляхів, дільницею по обслуговуванню мереж зливової каналізації.

Таблиця 2.1 - Структура КП «Вінницьке шляхове управління»

Посада	Прізвище, ім'я, по-батькові
Керівники	
Заст. начальника	Шеншин Ігор Вікторович
Головний інженер	Маріянко Сергій Васильович
Головний бухгалтер	Іванець Руслан Вікторович
Відділ головного механіка	
Головний механік	Кузик Микола Михайлович
Дільниця по прибиранню території	
Виконроб	Воронюк Олександр Володимирович
Дільниця по ремонту міських шляхів	
Старший майстер	Головащенко Костянтин Леонтійович
Дільниця по обслуговуванню мереж зливової каналізації	
Майстер	Ткачук Григорій Стахович

Кожне підприємство має власний перелік своїх сил та слабкостей, які формують його конкурентоспроможність, рівень ефективності діяльності. Визначені сильні і слабкі сторони КП «Вінницьке шляхове управління» за групами показників наводяться в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 - Сильні і слабкі сторони КП «Вінницьке шляхове управління»

Сфера діяльності	Сильна сторона	Слабка сторона
Прибутковість	Діяльність підприємства є прибутковою Надання послуг є рентабельним Рентабельність капіталу і власного капіталу	Зниження загального обсягу прибутку Зниження рентабельності послуг Зниження рентабельності капіталу Зниження рентабельності власного капіталу
Репутація (імідж)	Висока оцінка іміджу Гарне враження споживачів про послуги підприємства Довіра ділових партнерів Довгострокові відносини із важливими клієнтами Багаторічний досвід роботи на ринку	Незадоволення споживачів послугами підприємства Відсутність довіри ділових партнерів

Продовження таблиці 2.2

Сфера діяльності	Сильна сторона	Слабка сторона
Послуги	Великий асортимент послуг, робіт,	Недостатній асортимент послуг
Фінансові ресурси	Спостерігається зростання фінансової незалежності Зменшення частки позикового капіталу. Зростання оборотності капіталу	Низькі фінансові можливості Певна циклічність діяльності, нерівномірність отримання прибутків; Висока частка позикового капіталу Недостатні обсяги інвестицій
Продуктивність	Добре обізнаний у специфіці діяльності підприємства персонал Зростання продуктивності праці кваліфікований інженерно-технічний персонал Низькі витрати на заробітну плату Прихід молодих та енергійних співробітників	Невисока мотивація персоналу
Потужності	Наявність власних споруд Налагоджене матеріально-технічне забезпечення Висока якість послуг Висока потужність підприємства	Зниження вартості необоротних активів Зростання ступеня зношеності обладнання Велика енергомісткість. Швидко старіючі потужності. Неповне використання потужностей. Застарілі технології
Організація підприємства	Розроблена організаційно-виробнича структура Раціональна організація діяльності Відсутність дублювання функцій між різними відділами на підприємстві Вигідне розташування Постійне підвищення професійного рівня Висока робоча дисципліна	Спостерігається тенденція до зниження коефіцієнта обороту при прийому
Соціальна відповідальність	Працевлаштування через відділ кадрів. Наявність програми соціального захисту працівників	КП «Вінницьке шляхове управління» не здійснює підтримку благодійних фондів і не займає благодійністю.

Можливості і загрози для КП «Вінницьке шляхове управління» наведені в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Можливості і загрози для КП «Вінницьке шляхове управління»

Групи факторів	Можливості	Загрози
Економіка	Можливість отримання обігових грошових коштів при використанні різниці щодо курсу долара	Відсутність зростання ринку В результаті високого рівня інфляції зменшується номінальна заробітна плата, через що виникає незацікавленість працівників у їх праці. Виникнення труднощів з споживачами та постачальниками Вплив фінансово-економічної кризи на підприємства галузі
Політика	Чітке уявлення про політичну ситуацію в країні	Соціально-політична нестабільність Постійні зміни у нормативному регулюванні
Науково-технічний прогрес	Впровадження нової техніки і безвідходних технологій	Низький розвиток технологій, невисокий ступінь запровадження інновацій. Технологічні прориви в інших країнах, що зменшують конкурентоспроможність продукції
Попит	Збільшення потреб споживачів Споріднена диверсифікація	Насиченість ринку будівельно-монтажних послуг Висока залежність від зниження попиту
Конкуренція	Залучення нових споживачів за рахунок зростання конкурентоспроможності	Велика ймовірність розвитку та виникнення нових конкурентів Зростання тиску конкурентів
Збут	Розширення асортименту послуг	Відсутній відділ маркетингу

Для отримання результатів SWOT-аналізу розглядаються в поєднанні сильні сторони і можливості, слабкі сторони і можливості, загрози і сильні сторони, загрози і слабкі сторони. Таким чином, видно, як підприємство може, використовуючи свої можливості та сильні сторони подолати загрози і слабкості. Далі подано в матриці SWOT-аналізу варіанти такого поєднання усіх факторів діяльності підприємства (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4 - Матриця SWOT-аналізу КП «Вінницьке шляхове управління»

	Можливості	Загрози
	1. Збільшення потреб споживачів 2. Споріднена диверсифікація 3. Розширення асортименту послуг	1. Вплив фінансово-економічної кризи на підприємства галузі 2. Скорочення фінансування державних програм 3. Зменшення обсягів іпотечного кредитування та як наслідок, замовлень 4. Збільшення процентних ставок по кредитах
Сильні сторони	ПОЛЕ СіМ	ПОЛЕ СіЗ
1. Діяльність підприємства є прибутковою, надання послуг є рентабельним. 2. Висока оцінка іміджу. 3. Гарне враження споживачів про послуги підприємства. 4. Довіра ділових партнерів. 5. Довгострокові відносини із важливими клієнтами. 6. Багаторічний досвід роботи на ринку. 7. Добре обізнаний у специфіці діяльності підприємства персонал. 8. Наявність жорсткої дисципліни у колективі.	<ul style="list-style-type: none"> - індивідуальний підхід до клієнтів; - гнучка система управління; - ціни нижче середніх і не змінні на весь строк роботи; - незмінна якість; - щоденний контроль і наявність внутрішнього стандарту якості; - діяльність в Україні і за межами нашої країни; - значне розширення асортименту пропонуваніх послуг; - застосування прогресивних систем і форм оплати праці; - упровадження нової техніки і безвідходної технології 	<ul style="list-style-type: none"> - значне розширення асортименту пропонуваніх послуг (диверсифікація); - представлення гарантії на один рік; - забезпечення оптимально завантаження устаткування - відкритість в інформаційному плані; - поліпшення умов праці; поліпшення якості послуг
Слабкі сторони	ПОЛЕ СіМ	ПОЛЕ СіЗ
1. Зниження загального обсягу прибутку. 2. Зниження рентабельності 3. Велика енергомісткість. 4. Швидко старіючі потужності. 5. Неповне використання потужностей. 6. Не здійснюється інноваційна діяльність і не впроваджуються новинки. 7. Низькі фінансові можливості.	<ul style="list-style-type: none"> - за допомогою досвіду утримати своїх клієнтів; - диференціація діяльності; - вдосконалення цінової політики; - пошук нових каналів збуту; - поліпшення та розвиток систем матеріального та морального стимулювання праці; - підвищення кваліфікації персоналу; 	<ul style="list-style-type: none"> - мінімізація витрат; - активізація маркетингових зусиль; - механізація будівельно-монтажних робіт; - звільнення підприємств від зайвого устаткування; - підвищення ступеня завантаження устаткування одиницю часу

Проведений SWOT-аналіз на КП «Вінницьке шляхове управління» дозволив визначити фактори макросередовища, безпосереднього оточення і внутрішнього середовища, які мають позитивний і негативний вплив на діяльність підприємства. На основі виявлених стратегічних проблем і стратегічних альтернатив, підприємству доцільно обрати стратегію для кожної господарюючої одиниці і розробити загальну стратегію діяльності на

ринку. Стратегічними одиницями діяльності КП «Вінницьке шляхове управління» є: індивідуальний підхід до клієнтів, забезпечення високої якості та значного асортименту пропонованих послуг, щоденний контроль і наявність внутрішнього стандарту якості.

Також можна відмітити досить сприятливу та ефективну діяльність загалом.

За даними SWOT-аналізу можна зробити висновок, що КП «Вінницьке шляхове управління» повинне посилювати своє становище на ринку через збільшення асортименту послуг; збільшення обсягів реалізації; забезпечення ціни нижче середніх і не змінної на весь строк роботи; застосування прогресивних систем й форм оплати роботи; впровадження нової техніки і безвідходних технологій.

2.2 Аналіз основних показників фінансової діяльності КП «Вінницьке шляхове управління»

Для того, щоб ознайомитись з тенденціями розвитку КП «Вінницьке шляхове управління» проведено аналіз динаміки зміни основних показників діяльності суб'єкта господарювання з використанням річної звітності КП «Вінницьке шляхове управління».

Основні показники фінансово-господарської діяльності даного підприємства наведено у таблиці 2.5.

На основі розрахованих показників в табл. 2.4 можна зробити певні висновки про фінансовий стан КП «Вінницьке шляхове управління» за 2018-2020 рр. Чистий дохід (виручка) від реалізації у 2019 р. в порівнянні з 2018 р. зріс на 54,9%, а в 2020 році порівняно з 2019 р. знизився на 41,1 %, що свідчить про зниження обсягу наданих послуг підприємства.

Собівартість наданих послуг у 2019 році зросла порівняно з 2018 роком на 207974 тис. грн., або на 54,5%, і у 2020 році знизилась на 291148 тис. грн., або на 49,4 %, у порівнянні з 2019 роком. Таке зростання собівартості в 2019

р. відбулось в основному за рахунок зростання цін на сировину і матеріали для послуг, підвищення цін на енергоресурси, затрат на оплату праці робітників тощо. Зниження собівартості в 2020 р. пов'язано перш за все зі скороченням обсягів наданих послуг.

Фінансовий результат від наданих послуг у 2019 році – це збиток, який збільшився на 23269 тис. грн., або 51,3 % в порівнянні з 2018 р., а в 2020 р. фінансовий результат від наданих послуг – це прибуток, який збільшився порівняно з 2019 р. на 77050 тис. грн., або на 112,2%. Від'ємне значення показника фінансового результату від наданих послуг вказує на перевищення витрат над чистим доходом (виручкою). Тому на підприємстві доцільно буде провести моніторинг витрат та розробити чітку систему управління витратами, в результаті чого стане можливим зниження собівартості наданих послуг, а отже, збільшення прибутку.

За 2018-2020 рр. діяльність КП «Вінницьке шляхове управління» в цілому є збитковою, але спостерігається позитивна тенденція до скорочення чистого збитку: в 2019р. чистий збиток зменшився на 64,8% в порівнянні з 2018р., в 2020 р. порівняно з 2019 р. чистий прибуток зменшується на 65,7%, що є позитивним для підприємства.

В 2019р. зросла середньорічна вартість дебіторської заборгованості на 26,3%, а у 2020 р. – знизилась на 8% у порівнянні з попереднім роком. Підвищення частки дебіторської заборгованості нібито свідчить про поліпшення збуту наданих послуг, прискорення обертання оборотного капіталу. Але це відбувається на фоні скорочення матеріальних запасів, тобто на фоні скорочення обсягу наданих послуг.

Слід відмітити, що середньорічна вартість кредиторської заборгованості у 2019р. зменшилась на 18,5%, що покращило фінансовий стан підприємства, у 2020р. порівняно з 2019 р. вона зросла на 31%.

Таблиця 2.5 - Основні показники фінансово-господарської діяльності
КП «Вінницьке шляхове управління»

Назва показника	Роки			Відхилення			
	2018	2019	2020	2019 р. від 2018р.		2020 р. від 2019 р.	
				абсолютне (гр.4-гр.3)	відносне, % (гр.4/гр.3) ×100-100	абсолютне (гр.5-гр.4)	відносне, % (гр.5/гр.4) × 100 -100
1	3	4	5	6	7	8	9
1. Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	336516	521221	307123	184705	54,9	-214098	-41,1
2. Собівартість реалізованої продукції (з АВ та ВЗ), тис. грн.	381918	589892	298744	207974	54,5	-291148	-49,4
3. Фінансовий результат від реалізації, тис. грн.	-45402	-68671	8379	-23269	51,3	77050	-112,2
4. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-21493	-7569	-2597	13924	-64,8	4972	-65,7
5. Середньорічна вартість дебіторської заборгованості, тис. грн.	185184	233898,5	215070	48714,5	26,3	-18828,5	-8,0
6. Середньорічна вартість кредиторської заборгованості, тис. грн.	738002,5	601796,5	788090,5	-136206	-18,5	186294	31,0
7. Валюта балансу, тис. грн.	778501	797238	768591,5	18737	2,4	-28646,5	-3,6
8. Середня величина необоротних активів, тис. грн.	346578	305052,5	317702	-41525,5	-12,0	12649,5	4,1
9. Середня величина оборотних активів, тис. грн.	375537,5	431886	450889,5	56348,5	15,0	19003,5	4,4
10. Середня величина власного капіталу, тис. грн.	38343	7815,5	-22310	-30527,5	-79,6	-30125,5	-385,5
11. Середня величина позикового капіталу, тис. грн.	738002,5	601796,5	788090,5	-136206	-18,5	186294	31,0

Продовження табл. 2.5

1	2	3	4	5	6	7	8
12. Питома вага необоротних активів в загальній сумі активів, %	0,445	0,383	0,413	-0,063	-14,1	0,031	8,0
13. Питома вага оборотних активів в загальній сумі активів, %	0,482	0,542	0,587	0,059	12,3	0,045	8,3
14. Коефіцієнт рентабельності витрат	-0,119	-0,116	0,028	0,002	-2,1	0,144	-124,1
15. Коефіцієнт рентабельності активів	-0,028	-0,009	-0,003	0,018	-65,6	0,006	-64,4
16. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-0,561	-0,968	-0,116	-0,407	72,8	0,852	-88,0
17. Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,896	1,207	0,681	0,311	34,7	-0,526	-43,6
18. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,0017	0,0003	0,0002	-0,0014	-82,4	-0,0001	-33,3
19. Коефіцієнт автономії (незалежності)	0,017	0,002	0,001	-0,015	-88,2	-0,001	-50,0

Такі зміни кредиторської заборгованості свідчить про можливе настання неплатоспроможності підприємства і пояснюється збільшенням поточних зобов'язань за розрахунками з одержаних авансів та з бюджетом, зі страхування та оплати праці, зростання заборгованості перед іншими кредиторами.

Валюта балансу у 2019 р. порівняно з 2018 р. зросла на 2,4%, а у 2020р. – знизилась на 3,6%. Середня величина оборотних активів у 2019р. збільшилася на 15% в порівнянні з 2018р., та 2020р. у порівнянні з 2019р. збільшились на 4,4%.

Негативним можна визначити поступове зменшення з кожним роком середньої величини власного капіталу, у 2018 році вона становила 38343 тис. грн., потім в 2019 році знизилась на 30527,5 тис. грн., або на 79,6% і в 2020 році ще знизилась на 30125,5 тис. грн. Середня величина позикового капіталу у 2019 р. зменшилася на 18,5% і у 2020р. збільшилась на 31%.

Відповідно можна зробити висновок і щодо питомої ваги оборотних і необоротних активів в загальній сумі активів. Питома вага необоротних активів в 2019 році порівняно з 2018 зменшилась на 0,063 пункту, тоді як питома вага оборотних активів збільшилась на 0,059 пункту. В 2020 році порівняно з 2019 питома вага необоротних активів збільшилась на 0,031 пункту, а питома вага оборотних активів збільшилась на 0,045 пункту.

Коефіцієнт рентабельності активів у 2018р. та 2019р. вказує на збитковість активів, а в 2020р. даний показник вказує вже на прибутковість активів підприємства.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу зменшився на 0,408 пункту у 2019р. в порівнянні з 2018р., і збільшився на 0,852 пункту у 2020р. Цей показник показує ефективність використання власного капіталу підприємством.

Важливим показником є коефіцієнт оборотності оборотних активів, оскільки він характеризує кількість оборотів коштів, інвестованих у оборотні активи підприємства, цей коефіцієнт зазнав позитивних змін у 2019р. в порівнянні з 2018р., так як він зріс на 0,311 пункту, а це означає прискорення оборотності та вивільнення оборотних активів підприємства з обороту, але в 2020р. даний коефіцієнт знижується дуже значно на 0,526 пункту, що свідчить про погіршення оборотності та залучення додаткових оборотних активів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності знизився у 2019р. на 82,4% в порівнянні з 2018р., і на 33,3% у 2020р. а це свідчить про неспроможність

швидкої ліквідації короткострокової заборгованості. Отже, підприємство найближчим часом не зможе розрахуватися зі своїми боргами.

Коефіцієнт фінансової автономії (незалежності) зменшився на 88,2% у 2019р. в порівнянні з 2018р. і на 50% у 2020р. в порівнянні з 2019р., а це означає, що підприємство дуже залежить від позикових джерел.

Узагальнюючи результати аналізу основних показників діяльності КП «Вінницьке шляхове управління» за 2018-2020рр. можна зазначити, що в 2020 р. фінансовий стан підприємства погіршився, підприємство не є платоспроможним, так як залучає позики, збільшує свою кредиторську заборгованість, при цьому зменшуючи частку власного капіталу. Тому підприємству буде доцільним більш ефективно управляти своїми витратами та використовувати свої активи і капітал, завдяки чому зможе відновити свою платоспроможність.

2.3 Аналіз політики управління власним капіталом КП «Вінницьке шляхове управління»

Власний капітал відіграє важливу роль фінансової діяльності підприємства. Розглянемо процес формування власного капіталу досліджуваного підприємства.

Розглянемо спочатку загальну динаміку власного капіталу підприємства за досліджуваний період (2018 - 2020 роки). Дані наведені в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 - Динаміка власних і позикових ресурсів КП «Вінницьке шляхове управління»

Показник	Роки (на кінець року)			Відхилення			
	2018	2019	2020	2019 до 2018		2020 до 2019	
				Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
1. Власний капітал, тис. грн.	14231	1400	1173	-12831	-90,2	-227	-16,2
2. Позиковий капітал, тис. грн.	806514	772331	809472	-34183	-4,2	37141	4,8
3. Валюта балансу, тис. грн.	820745	773731	810645	-47014	-5,7	36914	4,8

Аналізуючи динаміку зміни власного капіталу КП «Вінницьке шляхове управління» можемо зробити висновки, за 2018-2020 рр. відбулося зниження загальної суми власного капіталу підприємства. Причому, якщо в 2019р. власний капітал знизився на 90,2 % (12831 тис. грн.), то в 2020р. – власний капітал взагалі знизився ще на 16,2% (227 тис. грн.).

Власний капітал виступає стрижнем фінансової стабільності підприємства. Фінансова стабільність зв'язана зі ступенем залежності від кредиторів і інвесторів і характеризується співвідношенням власного й залученого капіталу. Цей показник дає загальну оцінку фінансової стабільності.

Одним з найважливіших фінансових показників, які формуються при участі власного капіталу, є коефіцієнт концентрації власного капіталу (автономії). Він показує, яка частина від загальних коштів, задіяних у процесі господарської діяльності підприємства доводиться на власний капітал.

Дані, необхідні для обчислення цього показника представлені в таблиці 2.7.

Як бачимо, коефіцієнт автономії також проявляє тенденцію до зниження. Негативним є той факт, що підприємство майже повністю залежить від зовнішніх джерел фінансування. Найбільше значення даного показника спостерігається в 2018 році – 0,017, тобто лише 1,7 % капіталу складають власні джерела фінансування, тобто джерела фінансування підприємства (загальна сума капіталу) сформовані за рахунок власних коштів лише на 1,7 %. В 2019 році цей коефіцієнт знижується до 0,02, тобто 99,8 % в капіталі підприємства складають позикові кошти. А враховуючи те, що в 2020 році власний капітал підприємства має найнижче значення, то коефіцієнт автономії має саме низьке значення – 0,001. Зниження коефіцієнта автономії свідчить про збільшення фінансової залежності та її дуже високий рівень.

Таблиця 2.7 - Коефіцієнт концентрації власного капіталу (автономії)
КП «Вінницьке шляхове управління» і його динаміка

Показник	Роки (на кінець року)			Відхилення			
	2018	2019	2020	2019 до 2018		2020 до 2019	
				+, -	%	+, -	%
1. Власний капітал, тис. грн.	14231	1400	1173	-12831	-90,2	-227	-16,2
2. Валюта балансу, тис. грн.	820745	773731	810645	-47014	-5,7	36914	4,8
3. Коефіцієнт концентрації власного капіталу (автономії)	0,017	0,002	0,001	-0,016	-89,6	0,000	-20,0

Дослідимо структуру джерел формування власного капіталу підприємства.

Для цього розглянемо дані таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 - Структура джерел формування власного капіталу підприємства КП «Вінницьке шляхове управління», тис. грн.

Показник	Роки (на кінець року)					
	2018		2019		2020	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Власний капітал, в тому числі	14231	100	1400	100	1173	100
1. Зареєстрований капітал	8701	61,1	8701	621,5	8701	741,8
2. Інший додатковий капітал	63627	447,1	58365	4168,9	107928	9201,0
3. Резервний капітал	400	2,8	400	28,6	400	34,1
4. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-58497	-411,1	-66066	-4719,0	-115856	-9876,9

Як бачимо, основним джерелом формування власного капіталу є «інший додатковий капітал», що є характерним для економіки, що пережила період сильної інфляції.

Зниження величини власного капіталу в 2020 році порівняно з попередніми роками відбулось за рахунок збільшення нерозподіленого збитку підприємства, який в 2019 році збільшився на 7569 тис. грн., а в 2020 році – ще на 49790 тис. грн.

Рівень зареєстрованого капіталу і резервного капіталу залишається незмінним за період 2018-2020 років - відповідно 8701 тис. грн. і 400 тис. грн.

Ще одним з найважливіших фінансових показників, пов'язаних із власним капіталом є коефіцієнт маневреності власного капіталу.

Розрахунок коефіцієнта маневреності власного капіталу наведений у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 - Визначення маневреності власного капіталу КП «Вінницьке шляхове управління», тис. грн.

Показник	Роки			Відхилення	
	2018	2019	2020	2019 до 2018	2020 до 2019
1. Власний капітал, тис. грн.	14231	1400	1173	-12831	-227
2. Поточні активи, тис. грн.	513451	470920	478052	-42531	7132
3. Поточні пасиви, тис. грн.	410862	528722	513321	117860	-15401
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	36,080	336,371	407,546	300,292	71,175

Розрахунки показують, що даний показник протягом усього періоду не відповідає нормативним значенням.

Отже, можна зробити висновок про те, що власний капітал не виступає головним джерелом фінансування діяльності КП «Вінницьке шляхове управління», підприємство повністю залежить від зовнішніх джерел фінансування, що свідчить про незадовільний фінансовий стан підприємства.

Ефективність використання власного капіталу можна підвищувати за умови, якщо вартість позикових коштів менша за рентабельність активів. Тут спрацьовує ефект фінансового важеля.

Вважається, що в наших умовах набагато вигідніше користуватися власними фінансовими ресурсами, ніж вдаватися до позик. Вітчизняні підприємці не завжди обізнані, що буває вигідно робити навпаки.

Що стосується розрахунків зі своїми постачальниками, то дуже часто здається, що термін неплатежів при відсутності «лічильника» по відсотках не

має для підприємства-покупця жодного значення (окрім ризику втратити гідність, якщо це питання для них важливе).

Зрозуміло, що у ситуації, коли кошти, зазначені у розділі II Пасиву, надто дорогі, а кошти, зазначені у розділі III Пасиву, є зовсім дармовими, розмова про фінансовий леверидж втрачає зміст.

Виникає питання про те, що робити у разі виникнення потреби у додаткових фінансових ресурсах. У прийнятті рішення допоможе показник фінансового левериджу, який показує силу впливу використання різних співвідношень власних і позикових коштів.

Проведемо факторний аналіз рентабельності власного капіталу КП «Вінницьке шляхове управління». Адже це найбільш важливий показник для власників фірми, оскільки характеризує розмір отримуваного ними доходу.

Рентабельність власного капіталу визначається за формулою 2.1:

$$R_{BK} = \frac{ЧП}{BK} \cdot 100\% , \quad (2.1)$$

де ЧП – чистий прибуток;

BK – середня вартість власного капіталу.

Проводимо факторний аналіз рентабельності власного капіталу з використанням прийому ланцюгових підстановок. В основі розрахунків лежить річна фінансова звітність КП «Вінницьке шляхове управління» за 2018-2020 рр.

Таблиця 2.10 - Показники, необхідні для розрахунку рентабельності власного капіталу КП «Вінницьке шляхове управління»

Показник	Роки			Відхилення			
	2018	2019	2020	2019 до 2018		2020 до 2019	
				+, -	%	+, -	%
1. Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	-21493	-7569	-2597	13924	-64,8	4972	-65,7
2. Середня вартість власного капіталу, тис. грн.	38343	7815,5	-22310	-	-	-	-
3. Рентабельність власного капіталу, %	-56,1	-96,8	11,6	-40,8	72,8	108,5	-112,0

Загальна зміна рентабельності власного капіталу (2018 – 2019рр.):

$$\Delta R_{BK} = R_{BK1} - R_{BK0} = -96,8 - (-56,1) = -40,7\%,$$

в тому числі під впливом змін:

– вартості власного капіталу

$$\begin{aligned} \Delta R_{BK(BK)} &= \left(\frac{ЧП_0}{BK_1} - \frac{ЧП_0}{BK_0} \right) \cdot 100 = \left(\frac{-21493}{7815,5} - \frac{-21493}{38343} \right) \cdot 100 = \\ &= (-2,75 - (-0,56)) \cdot 100 = -219\%, \end{aligned}$$

– чистого прибутку

$$\begin{aligned} \Delta R_{BK(\Pi)} &= \left(\frac{ЧП_0}{BK_1} - \frac{ЧП_0}{BK_1} \right) \cdot 100 = \left(\frac{-7569}{7815,5} - \frac{-21493}{7815,5} \right) \cdot 100 = \\ &= (-0,96 - (-2,75)) = 179\% \end{aligned}$$

Балансова перевірка результатів факторного аналізу:

$$\Delta R_{BK} = R_{BK(BK)} + R_{BK(\Pi)} = -219 + 179 = -40\%,$$

Як бачимо, така загальна зміна рентабельності власного капіталу є рівною сукупному впливу факторів на зміну результативного показника. Рентабельність власного капіталу у 2020 р. у порівнянні з 2019 р. зменшилась на 40,8 %, у тому числі під впливом зменшення вартості власного капіталу на 219%, а також під впливом зменшення чистого збитку на 179 %.

Визначати вплив факторів на зміну рентабельності власного капіталу КП «Вінницьке шляхове управління» в 2020р. в порівнянні з 2019р. економічно недоцільно, оскільки власний капітал підприємства та його чистий збиток мають від'ємні значення, які в результаті ділення дають позитивне значення рентабельності власного капіталу, що не відображає реальний стан речей на підприємстві.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ КП «ВІННИЦЬКЕ ШЛЯХОВЕ УПРАВЛІННЯ»

3.1 Розрахунок оптимальної структури капіталу КП «Вінницьке шляхове управління»

Процес оптимізації структури капіталу має базуватися на основі встановлення такого співвідношення параметрів його обсягів та структурних елементів, який забезпечуватиме дотримання заданого критерію оптимізації.

При здійсненні оптимізації структури капіталу використовуються три методи оптимізації структури капіталу: оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня прогнозованої фінансової рентабельності; оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації її вартості; оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків. Адже саме ці критерії дозволяють встановити, наскільки ефективно та раціонально підприємство управляє власними та позиковими засобами.

Проведемо оптимізацію структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансового ризику та термінів залучення капіталу, яка пов'язана з вибором більш дешевих джерел фінансування активів підприємства.

В таблиці 3.1 наведені дані для формування структури капіталу фірми за критерієм мінімізації рівня фінансового ризику.

Таблиця 3.1 - Вихідні дані для визначення структури капіталу підприємства за критерієм мінімізації рівня фінансового ризику

Показники	На кінець 2020 року	
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %
Необоротні активи	332593	41,0
Оборотні активи	478052	59,0
у тому числі:		
постійна частина	286831	35,4
змінна частина	191221	23,6
Сукупний капітал	810645	100,0

Проаналізуємо, який тип фінансування активів використовує підприємство.

Схематично, модель фінансування активів підприємства зображено на рисунку 3.1.

Змінна частина оборотних активів 191221 тис. грн.	Короткострокові зобов'язання 515005 тис. грн.
Постійна частина оборотних активів 286831 тис. грн.	
Необоротні активи 332593 тис. грн.	Власний капітал та довгострокові зобов'язання 295640 тис. грн.

Рисунок 3.1. – Модель фінансування оборотних активів підприємства

Дані рисунку 3.1 свідчать, що уся вартість оборотних активів та частина вартості необоротних активів оплочується за рахунок короткострокових зобов'язань. Більша частина необоротних активів фінансується за рахунок власного капіталу та довгострокових зобов'язань.

Отже, політика фінансування активів, яку використовує підприємство, є агресивного типу, коли за рахунок власного капіталу, а також довгострокових зобов'язань покривається вартість необоротних активів. А короткострокові зобов'язання направляються на фінансування оборотних активів. За цієї політики, однак, виникає ризик втрати або недостачі капіталу.

В таблиці 3.2 подано визначення складових капіталу аналізованого підприємства.

Таблиця 3.2 - Розрахунок розміру капіталу підприємства за критерієм мінімізації рівня фінансового ризику, тис. грн.

Показники	тис. грн.
Консервативний підхід	
Власний капітал та довгострокові зобов'язання	715034,5
Короткострокові зобов'язання	95610,5
Сукупний капітал	810645
Компромісний підхід	
Власний капітал та довгострокові зобов'язання	619424
Короткострокові зобов'язання	191221
Сукупний капітал	810645
Агресивний підхід	
Власний капітал та довгострокові зобов'язання	476008,5
Короткострокові зобов'язання	334636,5
Сукупний капітал	810645

На основі даних таблиці 3.2 розрахуємо, які співвідношення між власним та позиковим капіталом формуються на підприємстві при виборі тієї чи іншої політики формування активів.

В таблиці 3.3 показано співвідношення джерел фінансування активів аналізованого підприємства.

Таблиця 3.3 - Структура капіталу підприємства за різними підходами до фінансування активів

Підходи до фінансування активів		
консервативний	компромісний	агресивний
88,2 % : 11,8 %	76,4 % : 23,6 %	58,7 % : 41,3 %

Враховуючи дані таблиці 3.2 та 3.3, ми можемо зробити наступні висновки. КП «Вінницьке шляхове управління» доцільно обрати агресивний підхід щодо фінансування активів підприємства. При цьому, розмір короткострокових зобов'язань необхідно зменшити до 334636,5 тис. грн.

Розглядаючи агресивний підхід, слід зазначити, що в даному випадку підприємству необхідно збільшити власний капітал до 181541,5 тис. грн. Загальна величина власного капіталу та довгострокових зобов'язань має складати 476008,5 тис. грн. Враховуючи те, що в кінці 2020 року власний капітал дорівнював 1173 тис. грн., а це на значно менше, ніж необхідно для застосування агресивного підходу.

3.2 Напрямки поповнення власного капіталу КП «Вінницьке шляхове управління»

Першочерговою задачею КП «Вінницьке шляхове управління» у сучасних умовах є збільшення обсягу власного капіталу. Головним джерелом зростання власного капіталу є нерозподілений прибуток підприємства.

Чистий прибуток, що залишився в розпорядженні підприємства після виплати податків, може бути спрямований на достатнє фінансування діяльності підприємства.

Оскільки КП «Вінницьке шляхове управління» за період 2018-2020 рр. є збитковим підприємством, можливість збільшення обсягу власного капіталу за рахунок чистого прибутку не може бути розглянута. Але в зв'язку з цим, потрібно знайти резерви зростання прибутку підприємства.

Резервами зростання прибутку є кількісно вимірні можливості його збільшення за рахунок зміни інших факторів, що впливають на нього, а також недопущення (попередження) збитків від інших видів діяльності.

Слід зазначити декілька основних можливих джерел збільшення прибутку:

- збільшення обсягу наданих послуг;

- зниження витрат (собівартості);
- економія та раціональне використання коштів на оплату праці робітників підприємства;
- підвищення ціни реалізації при підвищенні якості послуг.

Для цього проведемо факторний аналіз формування чистого прибутку і визначимо, які витрати найбільше на нього впливають. Дані для аналізу наведені в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 - Факторний аналіз формування чистого прибутку КП «Вінницьке шляхове управління» за 2018-2020 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Відхилення	
	2018	2019	2020	2019 від 2018	2020 від 2019
1. Чистий дохід від реалізації	336516	521221	307123	184705	-214098
2. Собівартість реалізованої продукції	374142	580790	292925	206648	-287865
3. Адміністративні витрати	7759	9102	5819	1343	-3283
4. Витрати на збут	17	0	0	-17	0
5. Інші операційні витрати	88268	40452	22832	-47816	-17620
6. Інші операційні доходи	89506	41908	16610	-47598	-25298
7. Фінансові доходи	44164	67215	27805	23051	-39410
8. Фінансові витрати	28000	177943	55963	149943	-121980
9. Фінансовий результат від надзвичайних подій	0	55	0	55	-55
10. Податок на прибуток	0	4511	329	4511	-4182
11. Чистий збиток	21493	7569	2597	-13924	-4972

Зміна чистого прибутку (збитку) за рахунок зміни величини непрямих витрат (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати) розраховується за формулою (3.1):

$$\Delta ЧП = -((AB_1 + 3B_1 + OB_1) - (AB_0 + 3B_0 + OB_0)) \quad (3.1)$$

де $\Delta ЧП$ – зміна обсягу чистого прибутку (збитку);

AB_i – обсяг адміністративних витрат у базовому (звітному) періоді;

$3B_i$ – обсяг витрат на збут у базовому (звітному) періоді;

OB_i – обсяг інших операційних витрат у базовому (звітному) періоді.

Зміна обсягу чистого збитку за рахунок непрямих витрат:

$$\Delta \text{ЧП} = -((5819 + 0 + 22832) - (9102 + 0 + 40452)) = -20903 \text{ тис. грн.}$$

Отже, зменшення непрямих витрат призвело до зниження чистого збитку на 20903 тис. грн. у 2020 році.

Для розрахунку впливу фактору зміни величини фінансових витрат на зміну чистого збитку використовується формула (3.2):

$$\Delta \text{ЧП} = -(\Phi B_1 - \Phi B_0) \quad (3.2)$$

де ΦB_i – обсяг фінансових витрат у базовому (звітному) періоді.

Зміна обсягу чистого збитку за рахунок фінансових витрат:

$$\Delta \text{ЧП} = -(55963 - 177943) = 121980 \text{ тис. грн.}$$

Отже, чистий збиток знизився за рахунок зменшення суми понесених фінансових витрат на 121980 тис. грн.

Зміна чистого збитку за рахунок зміни величини сплаченого податку на прибуток визначається за формулою (3.3):

$$\Delta \text{ЧП} = -(\text{ПП}_1 - \text{ПП}_0) \quad (3.3)$$

де ПП_i – обсяг сплаченого податку на прибуток у базовому (звітному) періоді.

Зміна обсягу чистого збитку за рахунок податку на прибуток:

$$\Delta \text{ЧП} = -(329 - 4511) = 4182 \text{ тис. грн.}$$

Отже, зменшення розміру сплаченого податку на прибуток призвело до зниження розміру чистого збитку на 4182 тис. грн..

Зміна обсягу чистого збитку за рахунок зміни собівартості послуг розраховується за формулою (3.4):

$$\Delta \text{ЧП} = -(C_1 - C_0) \quad (3.4)$$

де C_1 – собівартість наданих послуг у базовому (звітному) періоді.

Зміна обсягу чистого збитку за рахунок зміни собівартості послуг:

$$\Delta \text{ЧП} = -(292925 - 580790) = 287865 \text{ тис. грн.}$$

Отже, за рахунок зниження собівартості наданих послуг чистий збиток знизився на 287865 тис. грн.

Аналіз результатів розрахунків, наведених у таблиці 3.4, свідчить про те, що найбільший вплив на обсяг чистого збитку здійснює собівартість наданих послуг, однак її зниження потребує значного періоду часу і перегляду як виробничої, так і збутової політики підприємства. Другим значним фактором зміни чистого прибутку є чистий дохід від реалізації, збільшення якого можливе за умови залучення додаткових позикових ресурсів.

Виходячи з цього, розрахуємо резерви покриття збитку підприємства за рахунок зниження собівартості послуг. Найбільшу частку у її структурі (за даними фінансової звітності) займають матеріальні витрати, однак для їх зменшення необхідно або знижувати якість послуг, використовуючи більш дешеву сировину та матеріали, або впроваджувати новий технологічний процес, що потребує додаткових витрат коштів. Однак перший варіант є неефективним, а другий неможливий через брак вільних фінансових ресурсів на підприємстві.

Щоб покрити збитки підприємства, ми пропонуємо впровадити організаційно-технічні заходи, за рахунок яких можна отримати економію протягом 12 місяців з моменту їх повного впровадження, яка розраховується за формулою (3.5):

$$PZ_c = (C_1 - C_2) * \text{ВП} \quad (3.5)$$

де PZ_c – економія від упровадження організаційно-технічних заходів;

C_1, C_2 – собівартість одиниці продукції відповідно до і після здійснення організаційно-технічного заходу;

ВП – річний обсяг наданих послуг після здійснення організаційно-технічного заходу.

Економія від упровадження організаційно-технічних заходів становить:

$$PЗ_c = (497,9 - 473) * 600 = 1500 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, сукупні резерви підвищення прибутку становлять:

$$\Delta\Pi = 33608 + 1500 = 34108 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, на сучасному етапі діяльності КП «Вінницьке шляхове управління» доцільним є вдосконалення системи управління чистим прибутком на етапі його формування.

3.3 Внутрішній аудит як засіб удосконалення системи управління на КП «Вінницьке шляхове управління»

В процесі функціонування підприємства КП «Вінницьке шляхове управління» можна виділити такі недоліки в управлінні, як недостатня оперативність ухвалення рішень, виникнення внутрішніх бар'єрів в процесах, неправильне тлумачення інформації.

Як будь-яке підприємство, що працює на динамічному ринку, КП «Вінницьке шляхове управління» страждає від недостатньої оперативності ухвалення рішень. Причиною цього недоліку може бути недостатнє розмежування повноважень і відповідальності між лінійними і функціональними керівниками.

Для ефективного розвитку підприємства потрібно постійно усувати внутрішньовиробничі бар'єри, що обмежують рамки діяльності

функціональних підрозділів, а також забезпечувати правильне тлумачення інформації, що передається лінійним виконавцям функціональними менеджерами. Завадами на цьому шляху можуть стати відсутність процесного підходу або системи бюджетування, слабка система мотивації або її слабка спрямованість на кінцеві результати підприємства, а також недостатня кваліфікація персоналу та відсутність чітких регламентів

Метою ідеальної структури управління підприємством має бути підприємство, що здатне: швидко і чітко реагувати на прямі директиви керівництва та чітко підтримувати прийнятий стратегічний курс; адекватно і своєчасно реагувати на зміну зовнішніх умов, тобто підприємство здатне коригувати тактику і стратегію при зміні ринкових умов; розподілити працю так, щоб забезпечити низьку собівартість та виконати максимальний обсяг робіт в одному структурному підрозділі, тобто забезпечити високу якість послуг. І безумовний показник – витрати на управління мають бути мінімальними.

Одним з не багатьох доступних ресурсів для забезпечення відповідного рівня управління та підвищення ефективності підприємства є внутрішній аудит. Він дозволяє упорядкувати структуру і організацію процесів, що може привести до істотної економії коштів підприємства.

Враховуючи великий потенціал внутрішнього аудиту, його впровадження на КП «Вінницьке шляхове управління» допоможе вирішити багато питань, що виникають в процесі управління. Через навантаження на внутрішніх аудиторів, викликані масштабністю завдань, які ставляться перед ним, та підвищення вимог до нього виникає потреба в створенні групи внутрішніх аудиторів. Підприємство, в зв'язку з утворенням аудиторської групи, планує витрати вказані в таблиці 3.5.

Асигнування на утримання внутрішньої аудиторської служби здійснюється за рахунок виявлених ними резервів підвищення ефективності роботи, зниження собівартості й збільшення прибутків.

Таблиця 3.5 - Фінансові ресурси, що визначені для підтримки річної програми аудиту

Найменування витрат	Кількість, чол.	Вартість (план), тис. грн.
Підготовка (навчання) внутрішніх аудиторів	4	2000,00
Підвищення кваліфікації внутрішніх аудиторів	0	0,00
Сертифікація аудиторів	4	1000,00
Оцінювання аудиторів	0	0,00
Підготовка і проведення внутрішніх аудитів	24 аудит/ днів	0,00
Підготовка і проведення зовнішніх аудитів	4 аудит/ днів	34015,20
Внутрішнє навчання аудиторської групи	4	40,00
Всього:		37055,20

Головною метою створення групи внутрішніх аудиторів є бажання власників і менеджерів упорядкувати структуру і організацію процесів, що може привести до істотної економії коштів підприємства.

Потрібно підкреслити, що завданням внутрішнього аудиту не є виявлення порушень і помилок для наступних оргвисновків і покарання винних, не написання звіту на декілька десятків сторінок з сотнею важко здійснюваних рекомендацій, а визначення та оцінка ризиків, слабких сторін в роботі підприємства та надання рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності систем і процесів.

З точки зору лінійного керівництва, найбільша цінність внутрішнього аудиту полягає в можливості отримати консультації з питань підвищення ефективності процесів, за які лінійне керівництво несе відповідальність. Керівництво зацікавлене як в тому, щоб внутрішній аудит сприяв лінійному керівництву у виконанні його функцій, так і в тому, щоб він допомагав контролювати діяльність лінійного керівництва.

Внутрішній аудит потрібний не лише власникам, але і менеджменту підприємства. Завдання менеджерів – управляти діяльністю, досягаючи

поставлених цілей найбільш ефективним чином. Успішність виконання цього завдання залежить значною мірою від двох чинників: 1) чи володіє менеджер інформацією, необхідною для ухвалення правильних управлінських рішень; 2) чи існує ефективна система контролю виконання прийнятих рішень.

Менеджери, для яких управління діяльністю є частиною повсякденної роботи, не завжди здатні об'єктивно оцінити ситуацію. Навіть якщо менеджер вважає, що ефективно контролює усі процеси, у нього, як правило, немає часу і специфічних навичок для збору і структуризації відповідної інформації. Внутрішній аудит, по суті своїй роботи, має інформацію по усіх аспектах діяльності підприємства і інструментарій для узагальнення і аналізу даних, тому тісну взаємодію з внутрішнім аудитом підвищує ефективність ухвалення рішень менеджментом. Саме внутрішній аудит є об'єктивним джерелом інформації, що допомагає менеджерів по-новому подивитися на речі і оцінити якість виконання прийнятих управлінських рішень.

Таким чином, наявність ефективного внутрішнього аудиту стає критичною для успішного розвитку підприємства в умовах швидких змін зовнішнього середовища, підвищення складності процесів управління, розподілу функцій володіння і управління діяльністю. Наскільки при цьому внутрішній аудит буде корисним для підприємства, залежить значною мірою від того, які завдання будуть перед ним поставлені.

Для аналізу продуктивності внутрішнього аудиту слід використовувати якісні та кількісні показники. Вони повинні визначати динаміку виконання річного плану по внутрішньому аудиту та затрати групи внутрішнього аудиту по проектах. Крім того система показників повинна дозволяти оцінювати ступінь задоволення замовників від виконаної аудиторами роботи.

До показників ефективності діяльності внутрішнього аудиту відносяться наступні: виконання затвердженого плану аудитів, кількість виявлених ризиків, процент прийнятих та виконаних менеджментом аудиторських рекомендацій, економічний ефект від запровадження

рекомендацій, кількість повторних аудиторських рекомендацій, задоволеність замовників аудита.

Слід відмітити, що підхід до оцінки ефективності внутрішнього аудиту повинен бути комплексним. Тільки виконання всіх вище перелічених заходів буде в найбільшому ступені відповідати визначенню ефективності роботи групи внутрішніх аудиторів.

Отже, при розробці пропозицій по підвищенню ефективності управління власним капіталом КП «Вінницьке шляхове управління» була проведена оптимізація структури капіталу підприємства за основними критеріями. Визначено, що для підприємства більш реальною є застосування третього варіанта структури капіталу 22,4 % власного капіталу та 77,6 % позикового капіталу, так як, враховуючи, що на кінець 2020 року власний капітал підприємства становив лише 1173 тис. грн., за цим варіантом підприємству потрібно знаходити джерела поповнення власного капіталу в найменшому обсязі.

Розрахунок резервів зростання прибутку КП «Вінницьке шляхове управління» показав, що підприємство може використати сукупні резерви підвищення прибутку в розмірі 1533608 тис. грн.

Пропозиції щодо вдосконалення структури управління КП «Вінницьке шляхове управління» включають можливості використання внутрішнього аудиту на підприємстві. На реалізацію річної програми аудиту передбачається витрати 37055,2 тис. грн.

ВИСНОВКИ

Отже, узагальнюючи результати проведеного аналізу КП «Вінницьке шляхове управління» за 2018-2020 рр. можна засвідчити, що чистий дохід (виручка) від наданих послуг у 2019 р. в порівнянні з 2018 р. зріс на 54,9%, а в 2020 році порівняно з 2019 р. знизився на 41,1 %, що свідчить про зниження обсягу наданих послуг підприємства. Собівартість наданих послуг у 2019 році зросла порівняно з 2018 роком на 207974 тис. грн., або на 54,5%, і у 2020 році знизилась на 291148 тис. грн., або на 49,4 %, у порівнянні з 2019 роком. Фінансовий результат від реалізації у 2019 році – це збиток, який збільшився на 23269 тис. грн., або 51,3 % в порівнянні з 2018 р., а в 2020 р. фінансовий результат від реалізації – це прибуток, який збільшився порівняно з 2019 р. на 77050 тис. грн., або на 112,2%. Від’ємне значення показника фінансового результату від реалізації вказує на перевищення витрат над чистим доходом (виручкою) від реалізації. Тому на підприємстві доцільно буде провести моніторинг виробничих витрат та розробити чітку систему управління витратами, в результаті чого стане можливим зниження собівартості наданих послуг, а отже, збільшення прибутку.

За 2018-2020 рр. діяльність КП «Вінницьке шляхове управління» в цілому є збитковою, але спостерігається позитивна тенденція до скорочення чистого збитку: в 2019р. чистий збиток зменшився на 64,8% в порівнянні з 2018р., в 2020 р. порівняно з 2019 р. чистий прибуток зменшується на 65,7%, що є позитивним для підприємства.

Валюта балансу у 2019 р. порівняно з 2018 р. зросла на 2,4%, а у 2020р. – знизилась на 3,6%. Середня величина оборотних активів у 2019р. збільшилася на 15% в порівнянні з 2018р., та 2020р. у порівнянні з 2019р. збільшились на 4,4%. Негативним можна визначити поступове зменшення з кожним роком середньої величини власного капіталу, у 2018 році вона становила 38343 тис. грн., потім в 2019 році знизилась на 30527,5 тис. грн., або на 79,6% і в 2020 році ще знизилась на 30125,5 тис. грн. Середня

величина позикового капіталу у 2019 р. зменшилася на 18,5% і у 2020р. збільшилась на 31%.

КП «Вінницьке шляхове управління» в кінці 2020 року має найнижче значення власного капіталу, що обумовлене значним обсягом нерозподіленого збитку в його структурі. Негативним є той факт, що підприємство майже повністю залежить від зовнішніх джерел фінансування. Найбільше значення коефіцієнту автономії спостерігається в 2018 році – 0,017, тобто лише 1,7 % капіталу складають власні джерела фінансування, тобто джерела фінансування підприємства (загальна сума капіталу) сформовані за рахунок власних коштів лише на 1,7%. В 2019 році цей коефіцієнт знижується до 0,002, тобто 99,8 % в капіталі підприємства складають позикові кошти. А в 2020 році коефіцієнт автономії має саме низьке значення – 0,001. Зниження коефіцієнта автономії свідчить про збільшення фінансової залежності та її дуже високий рівень.

Власний капітал не виступає головним джерелом фінансування діяльності КП «Вінницьке шляхове управління», підприємство повністю залежить від зовнішніх джерел фінансування, що свідчить про незадовільний фінансовий стан підприємства. Рентабельність власного капіталу у 2020 р. у порівнянні з 2019 р. зменшилась на 40,8 %, у тому числі під впливом зменшення вартості власного капіталу та зменшення чистого збитку на 179%.

При розробці пропозицій по підвищенню ефективності управління власним капіталом КП «Вінницьке шляхове управління» була проведена оптимізація структури капіталу підприємства.

Розрахунок резервів зростання прибутку КП «Вінницьке шляхове управління» показав, що підприємство може використати сукупні резерви підвищення прибутку в розмірі 34108 тис. грн.

Пропозиції щодо вдосконалення структури управління КП «Вінницьке шляхове управління» включають можливості використання внутрішнього аудиту на підприємстві. На реалізацію річної програми аудиту передбачається витрати 37055,2 тис. грн.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України 07.02.2013 р. № 73 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28.02.2013 р. за № 336/22868.
2. П(С)БО 1 – Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом МФУ від 31.03.1999 р. № 87 // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – № 14 (802).
3. П(С)БО 2 – Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 2 „Баланс”, затверджене наказом МФУ від 31.03.1999 р. № 87 // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – № 14 (802).
4. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / Ф.Ф. Бутинець. – 3-є вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 444 с.
5. Загородній А.Г. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: Навч. посіб. / А.Г. Загородній, Г.О. Партин. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2014. – 377 с.
8. Воробйов Ю.М. Формування власного фінансового капіталу підприємств / Ю.М. Воробйов // Фінанси України. – 2018. - №3. – С.36 - 40.
9. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навч. посіб. / О.С. Філімоненков. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: МАУП, 2004. – 328 с.
10. Ковалев В.В. Финансовый менеджмент: теория и практика / В.В. Ковалев. - 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.
11. Вівчар, О. І. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства [Текст] / О. І. Вівчар, В. М. Саварин // Науковий вісник НЛТУ України. - 2019. - № 19.5. - С. 146 - 150.
12. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента: в 2 т. / И.А. Бланк. - К.: Ника-Центр, Эльга, 2004. - Т. 1. - 624 с.
13. Гуренко Т.О. Сучасний погляд на власний капітал [Електронний

ресурс]. – URL: http://nubip.edu.ua/sites/default/files/Гуренко%20Т.О_СУЧАСНИЙ%20ПОГЛЯД%20НА%20ВЛАСНИЙ%20КАПІТАЛ.pdf.

14. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджено наказом Міністерства фінансів України 08 березня 2013 р. № 433.

15. Коваль Л. В. Власний капітал: облік та представлення в звітності в контексті національних та міжнародних стандартів [Електронний ресурс] / Л. В. Коваль, В. В. Горбатюк // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси . - 2013. - Вип. 10(3). - С. 310-318. - URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10\(3\)__53.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10(3)__53.pdf).

16. Сук Л.К. Фінансовий облік: навч. посіб. / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К.: Знання, 2020. – 647с.

17. Цюцяк І. Л. Удосконалення порядку відображення інформації про складові власного капіталу у фінансовій звітності [Електронний ресурс] / І. Л. Цюцяк // Економіка АПК . - 2013. - № 9. - С. 60-66. - URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/E_apk_2013_9_12.pdf559

18. Ужва А. М. Порядок формування власного капіталу у фінансовій звітності підприємства [Електронний ресурс] / А. М. Ужва, Я. В. Нікітіна // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси . - 2013. - Вип. 10(4). - С. 309-316. - URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10\(4\)__51.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2013_10(4)__51.pdf)

19. Петренко Н. І. Еволюція поняття "власний капітал" [Електронний ресурс] / Н. І. Петренко // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси . - 2020. - Вип. 9(3). - С. 42-51. - URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2020_9\(3\)__7.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2020_9(3)__7.pdf).

20. Бондаренко Т. В. Особливості створення вартості власного капіталу в процесі його кругообігу [Електронний ресурс] / Т. В. Бондаренко. // Економіка. Управління. Інновації . - 2013. - № 2. - URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2013_2_12.pdf

21. Бондаренко Т. В. Аналіз основних джерел формування власного капіталу на промисловому підприємстві [Електронний ресурс] / Т. В.

Бондаренко. // Економіка. Управління. Інновації . - 2013. - № 2. - URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2013_2_11.pdf

22. Нужна О. А. Власний капітал сільськогосподарських підприємств: трактування, класифікація, структура [Електронний ресурс] / О. А. Нужна // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси . - 2020. - Вип. 9(2). - С. 498-506. - URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2020_9\(2\)__71.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecnof_2020_9(2)__71.pdf)

23. Колумбет О. П. Особливості формування власного капіталу підприємства [Електронний ресурс] / О. П. Колумбет, О. В. Харченко // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління . - 2020. - Вип. 21-22(2). - С. 180-184. - URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Znpdetut_eiu_2020_21-22\(2\)__25.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Znpdetut_eiu_2020_21-22(2)__25.pdf).

24. Мельник О.В. Особливості формування власного капіталу підприємства / О.В. Мельник, Л.І. Данілова // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2018. - №1 (48). – С. 94 – 97.

25. Квасницька Р. Інструментарій та методи оптимізації цільової структури капіталу підприємства / Р. Квасницька // Економіст. - 2005. - № 5. - С. 73 - 75.

26. Бланк И.А. Управление капиталом / И.А. Бланк. – К.: Эльга, Ника-Центр”, 2004. – 576 с.

27. Шпак Н.З. Система управління капіталом підприємства / Н.З. Шпак, О.М. Рудницька // Науковий вісник НЛТУ. – 2018. – Вип. 20.10. – С. 257 – 261.

28. Ковальов В.В. Фінансовий аналіз: Керування капіталом. Вибір інвестицій. Аналіз звітності / В.В. Ковальов. – К. : Вид-во "Фінанси і статистика", 2019. – С. 39-41.

29. Воськало Н.М. Внутрішній контроль власного капіталу підприємства в системі управління його діяльністю / Н.М.Воськало // Науковий вісник НЛТУ України. – 2020 – Вип.22.9. – С. 174-179.

30. Глущенко В.В. Оптимізація структури капіталу акціонерних товариств на основі багатокритеріального підходу як напрям удосконалення

фінансово-кредитного механізму їх розвитку / В.В.Глущенко, А.В.Кравець // Вісник ХНУ ім. В.Н.Каразіна. – 2020. - №8. – С. 50-56.

31. Варічева Р. В. Аналіз оптимальності структури власного капіталу акціонерних товариств: проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / Р. В. Варічева // Вісник соціально-економічних досліджень . - 2020. - Вип. 4. - С. 155-167. - URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vsed_2020_4_26.pdf

32. Бланк, И. А. Финансовый менеджмент [Текст] : учебный курс / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр : Эльга, 2004. – 656 с.

33. Поливана, Т. М. Формування оптимальної структури капіталу корпорацій: теоретичні підходи та міжнародний досвід [Текст] / Т. М. Поливана // Економіка. Фінанси. Право. – 2018. – № 3. – С. 18-22.

34. Стеценко, Б. Теоретичні підходи до визначення оптимальної структури капіталу акціонерного підприємства/ Б. Стеценко //Ринок цінних паперів. Вісник ДКЦПФР. – 2018. – № 5/6. – С. 41-47.

35. Юхименко, П. Теорії оптимізації структури капіталу підприємства та їх адаптація до українських економічних реалій [Текст] / П. Юхименко, О. Загурський, В. Могилко // Банківська справа. – 2018. – № 2/3. – С. 78-86.

36. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. / О.О. Шеремет - К.: Кондор, 2009. - 196 с.

ДОДАТОК А

Фінансова звітність КП «Вінницьке шляхове управління»

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	470	371
первісна вартість	1001	512	519
накопичена амортизація	1002	(42)	(148)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	53974	1208
Основні засоби:	1010	223533	184437
первісна вартість	1011	384707	346426
знос	1012	(161174)	(161989)
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	183	0
інші фінансові інвестиції		68502	80110
Довгострокова дебіторська заборгованість	1035	0	0
Відстрочені податкові активи	1040	39200	41168
Гудвіл	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	385862	307294
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Виробничі запаси	1101	11782	43595
Незавершене виробництво	1102	84098	146477
Готова продукція	1103	26951	7129
Товари	1104	19	19
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Векселі одержані	1120	48434	1238
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	45600	158224
Дебіторська заборгованість за рахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	417	380
у тому числі з податку на прибуток	1136		
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	83548	82199
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	4432	682
Готівка	1166	4	4
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	5749	102
Усього за розділом II	1195	311030	440045
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	736257	820745
Пасив	Код рядка	На початок звітного	На кінець звітного

		періоду	періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8701	8701
Додатковий капітал	1410	0	0
Інший додатковий капітал	1412	90358	63627
Резервний капітал	1415	400	400
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-37004	-58497
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	62455	14231
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Довгострокові кредити банків	1510	283582	265386
Інші довгострокові зобов'язання	1515	137135	512732
Усього за розділом II	1595	420717	394118
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	54480	49550
Векселі видані	1605	14693	7986
Поточна заборгованість			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610	30378	13224
за товари, роботи, послуги	1615	59052	135499
за розрахунками з бюджетом	1620	856	2126
за розрахунками зі страхування	1625	961	1430
за розрахунками з оплати праці	1630	2056	3085
за розрахунками з учасниками	1640	15384	15384
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	72448	182578
Усього за розділом III	1695	250308	410862
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	736257	820745

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	336516	162913
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(374142)	(142298)
Валовий: прибуток	2090	0	20615
Валовий: збиток	2095	(37626)	(0)
Інші операційні доходи	2120	89506	5082
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0

Адміністративні витрати	2130	(7759)	(11759)
Витрати на збут	2150	(17)	(131)
Інші операційні витрати	2180	(88268)	(11458)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	2182	(0)	(0)
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	2190	0	2349
Фінансові результати від операційної діяльності: збиток	2195	(44164)	(0)
Доход від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	20799	22453
Інші доходи	2240	82691	8266
Фінансові витрати	2250	(28000)	(123662)
Втрати від участі в капіталі	2255	(183)	(180)
Інші витрати	2270	(54604)	(2948)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансові результати до оподаткування: прибуток	2290	0	0
Фінансові результати до оподаткування: збиток	2295	(23461)	(93722)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(21493)	(48852)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(21493)	(48852)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	333627	27550
Витрати на оплату праці	2505	32935	26594
Відрахування на соціальні заходи	2510	12840	11394
Амортизація	2515	24204	25292
Інші операційні витрати	2520	26901	6376
Разом	2550	430507	97206

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	371	307
- первісна вартість	1001	519	551
- накопичена амортизація	1002	(148)	(244)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1208	162
Основні засоби:	1010	184437	185560
- первісна вартість	1011	346426	360483
- знос	1012	(161989)	(174923)
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
- первісна вартість	1021	0	0
- накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
- які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
- інші фінансові інвестиції		80110	80125
Довгострокова дебіторська заборгованість	1035	0	0
Відстрочені податкові активи	1040	41168	36657
Гудвіл	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	307294	302811
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Виробничі запаси	1101	43595	105323
Незавершене виробництво	1102	146477	69703
Готова продукція	1103	7129	9540
Товари	1104	19	19
Векселі одержані	1120	1238	212
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	158224	136669
Дебіторська заборгованість за рахунками	1130		
- за бюджетом	1135	380	376
- з нарахованих доходів	1140	0	0
- із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	82199	89949
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0

Гроші та їх еквіваленти	1165	682	179
Готівка	1166	4	2
Витрати майбутніх періодів	1170	73406	47193
Інші оборотні активи	1190	102	11757
Усього за розділом II	1195	440045	423727
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	820745	773731

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8701	8701
Додатковий капітал	1410	63627	58365
Резервний капітал	1415	400	400
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-58497	-66066
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	14231	1400
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Довгострокові кредити банків	1510	265386	121599
Інші довгострокові зобов'язання	1515	128732	118072
Усього за розділом II	1595	394118	239671
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	49550	63063
Векселі видані	1605	7986	73731
Поточна кредиторська заборгованість:			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610	13224	10910
за товари, роботи, послуги	1615	135499	212218
за розрахунками з бюджетом	1620	2126	851
за розрахунками зі страхування	1625	1430	1950
за розрахунками з оплати праці	1630	3085	7051
за розрахунками з одержаних авансів	1635	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	15384	15384
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	182578	143564
Усього за розділом III	1695	410862	528722
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	820745	773731

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	521221	336516
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(580790)	(374142)
Валовий прибуток:	2090	0	0
Валовий збиток:	2095	(59569)	(37626)
Інші операційні доходи	2120	41908	89506
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(9102)	(7759)
Витрати на збут	2150	(0)	(17)
Інші операційні витрати	2180	(40452)	(88268)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
Фінансові результати від операційної діяльності: збиток	2195	(67215)	(44164)
Доход від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	199819	20799
Інші доходи	2240	42914	82691
Фінансові витрати	2250	(177943)	(28000)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(183)
Інші витрати	2270	(688)	(54604)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(3113)	(23461)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(7569)	(21493)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0

Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(7569)	(21493)

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	414759	333627
Витрати на оплату праці	2505	41889	32935
Відрахування на соціальні заходи	2510	16371	12840
Амортизація	2515	24384	24204
Інші операційні витрати	2520	32426	26901
Разом	2550	529829	430507

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	307	269
- первісна вартість	1001	551	553
- накопичена амортизація	1002	(244)	(284)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	185722	215565
- первісна вартість	1011	360645	412904
- знос	1012	(174923)	(197339)
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
- первісна вартість	1021	0	0
- накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
- які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
- інші фінансові інвестиції		80125	80431
Довгострокова дебіторська заборгованість	1035	0	0
Відстрочені податкові активи	1040	36657	36328
Гудвіл	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	302811	332593
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Виробничі запаси	1101	105342	73757

Незавершене виробництво	1102	69703	174019
Готова продукція	1103	9540	9023
Товари	1104	0	0
Векселі одержані	1120	212	212
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	136669	110875
Дебіторська заборгованість за рахунками:			
- за бюджетом	1135	376	806
- з нарахованих доходів	1140	0	0
- із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	89949	91465
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	179	119
Готівка	1166	2	9
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	11757	17776
Усього за розділом II	1195	423727	478052
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	726538	810645

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8701	8701
Додатковий капітал	1410	58365	107928
Резервний капітал	1415	400	400
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-113259	-115856
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	-45793	1173
II. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	1510	121599	175975
Інші довгострокові зобов'язання	1515	118072	118492
Усього за розділом II	1595	239671	294467
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	63063	113091
Векселі видані	1605	73731	67186
Поточна кредиторська заборгованість			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610	10910	3111
за товари, роботи, послуги	1615	212218	181752
за розрахунками з бюджетом	1620	851	1055
за розрахунками зі страхування	1625	1950	815
за розрахунками з оплати праці	1630	7051	5532
за розрахунками з одержаних авансів	1635	0	0

за розрахунками з учасниками	1640	15384	15384
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	143564	125395
Усього за розділом III	1695	528722	513321
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	726538	810645

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	307123	521221
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(292925)	(580790)
Валовий прибуток:	2090	14198	0
Валовий збиток:	2095	(0)	(59569)
Інші операційні доходи	2120	16610	41908
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(5819)	(9770)
Витрати на збут	2150	(0)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(22832)	(40452)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2157	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(67883)
Доход від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	27805	199819
Інші доходи	2240	23759	42969
Фінансові витрати	2250	(55963)	(204824)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(183)
Інші витрати	2270	(26)	(688)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(2268)	(30607)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності до оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(2597)	(35118)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(2597)	(35118)

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	223413	414759
Витрати на оплату праці	2505	30082	41889
Відрахування на соціальні заходи	2510	12193	16371
Амортизація	2515	25364	24384
Інші операційні витрати	2520	122532	32426
Разом	2550	413584	529829

ДОДАТОК Б

Протокол перевірки кваліфікаційної роботи

Назва роботи: «УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ КП «ВІННИЦЬКЕ ШЛЯХОВЕ УПРАВЛІННЯ»)»_____

Тип роботи: кваліфікаційна робота

(кваліфікаційна робота, курсовий проект (робота), реферат, аналітичний огляд, інше
(вказати))

Підрозділ кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

(кафедра, факультет (інститут), навчальна група)

Науковий керівник _____ Мороз О. О., д.е.н., професор каф. ПЛМ _____

(прізвище, ініціали, посада)

Показники звіту подібності

Plagiat.pl (StrikePlagiarism)		Unicheck	
КП1		Оригінальність	86,7%
КП2			
Тривога/Білі знаки	/	Схожість	13,3%

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне)

- Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.
- Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.
- Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Заявляю, що ознайомлений (-на) з повним звітом подібності, який був згенерований Системою щодо роботи (додається)

Автор _____ Нех І.А. _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Опис прийнятого рішення

кваліфікаційна робота Неха І.А. на тему: «Управління власним капіталом підприємства (на прикладі КП «Вінницьке шляхове управління»)»
допускається до захисту.

Особа, відповідальна за перевірку _____ Пілявоз Т.М.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Експерт _____
(за потреби) (підпис) (прізвище, ініціали, посада)